

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
UTLÅTANDE 9/2006 rd**

Statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tjänster på den inre marknaden

Till utrikesutskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 5 maj 2006 en kompletterande skrivelse 5. KTM 05.05.2006 i ärendet U 31/2004 rd om statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tjänster på den inre marknaden till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för eventuella åtgärder.

- chefsjurist Jorma Rusanen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- jurist Juri Aaltonen, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf
- specialrådgivare Minna Niemivirta, Finlands Näringsliv.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av Företagarna i Finland rf.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Pasi Korhonen, handels- och industriministeriet
- äldre regeringssekreterare Päivi Kantanen, arbetsministeriet

Samband med andra handlingar

Utskottet har tidigare lämnat utlåtande i ärendet AjUU 10/2004 rd. Dessutom har utskottet behandlat ärendet som e-skrivelse (E 6/2004 rd) och lämnat utlåtande i ärendet AjUU 5/2004 rd.

UTREDNINGEN

Förslag

Europaparlamentet röstade om direktivet och efter parlamentets omröstning lämnade kommissionen ett nytt förslag till direktiv den 4 april 2006. Kommissionens förslag stämmer i stort sett överens med resultatet av omröstningen i Europaparlamentet. En av de viktigaste ändringarna kommissionen gjort i förhållande till omröstningsresultatet i parlamentet är att med-

lemsländerna blir skyldiga att utvärdera och rapportera om tillståndssystemen.

Regeringens ståndpunkt

Regeringen ger fortfarande sitt stöd till ett starkt tjänstedirektiv och ett så brett tillämpningsområde som möjligt och anser att direktivet är nödvändigt för genomförande av målen för Lissabonstrategin.

Det är viktigt att särskilt artiklarna om etableringsfriheten i kommissionens förslag inte försvagas, menar regeringen. Det är viktigt att starka formuleringar om etableringsfriheten garanteras. Dessa gäller bland annat genomgång av och rapportering om tillståndssystem och andra krav. Särskilt viktigt är en genomgång av systemen för finländska exportföretag, eftersom de har nytta av att administrativa bördor och olika krav som utgör hinder för tjänsternas fria rörlighet avskaffas. Direktivet skapar rättslig säkerhet och sporrar sålunda tjänsteföretag som ofta är små eller medelstora företag att också exportera.

Med hänsyn till att direktivet är politiskt känsligt och att Europeiska rådet stödde resultatet av omröstningen i Europaparlamentet kan det bli befogat att godkänna kommissionens reviderade förslag som sådant eller med små ändringar. Regeringen finner det viktigt att man tar tillfället i akt om den rätta stunden kommer för att godkänna direktivet. Trots att det nu föreslagna tjänstedirektivet är snävare än det ursprungliga, är det trots allt ett viktigt steg mot en mera öppen tjänstemarknad och har långtgående effekter också i Finland. I detta skede arbetar Finland emellertid för att ytterligare tydliggöra och förstärka direktivet.

Finland är nöjt med att direktivet inte påverkar arbetsrätten och kollektivavtalen och inte heller övervakningen av anställningsvillkor i det land där arbetet utförs, arbetarskyddsaspekter eller förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare. Formuleringen som syftar på arbetsrätten överensstämmer med Finlands tidigare ståndpunkt och det reviderade förslaget är därför inte till den delen problematiskt.

Finland kan i princip understöda hänvisningarna till att rätten att vidta arbetsstridsåtgärder erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Finland motsätter sig emellertid inte att hänvisningen stryks så länge rätten att vidta arbetsstridsåtgärder ingår i direktivet.

I fråga om privat arbetsförmedling utesluts enligt förslaget endast förmedling av uthyrd arbetskraft från direktivets tillämpningsområde. En del andra artiklar i förslaget ser emellertid ut att också tillåta övervakning av annan privat arbetsförmedling i det land där arbetet utförs. Direktivförslaget förefaller att i det land där arbetet utförs tillåta sådan reglering och övervakning som ILO:s konventioner nr 179 och 181 om privat arbetsförmedling. förutsätter.

Finland finner tillägget till artikel 3 viktigt. Enligt tillägget påverkar direktivförslaget inte lagvalet inom internationell privaträtt (i fråga om arbetsavtal och konsumentavtal).

I ingressen till artikel 14, som gäller etablering av tjänsteleverantör, fastställs det att det i vissa fall av tvingande hänsyn till allmänintresset kan vara motiverat att kräva att tjänsteleverantören, en av honom anställd eller hans representant är närvarande vid utövandet av tjänsteverksamheten. Eftersom formuleringarna om en representant är i artiklen om etablering, och inte i artikeln om tillfällig verksamhet, förefaller det som om texten inte kan anses strida mot lagstiftningen i Finland. Det bör emellertid förtydligas vilka fall texten avser. Om formuleringarna också hänvisar till artikel 16, som gäller tjänster som tillhandahålls tillfälligt, kan problem eventuellt uppstå i förhållande till vår lagstiftning om utstationering av arbetstagare.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet har i sitt ursprungliga utlåtande om direktivförslaget konstaterat att det innehåller många punkter som är problematiska och som bör ändras för att direktivet ska kunna godkännas. Utskottet noterar med tillfredsställelse att

de punkter som utskottet ansett problematiska har strukits ur det aktuella förslaget till direktiv.

Enligt utskottet är det viktigt att det i direktivförslaget ingår krav på att gemensamma kontaktpunkter inrättas och att tillståndssystemen utvärderas. Det är viktigt att både medlemslandets

egna och utländska tjänsteleverantörer från en gemensam kontaktpunkt kan få information om alla bestämmelser som en tjänsteleverantör bör följa. Det är dessutom viktigt att kontaktpunkterna också kan ge samlad information om den lagstiftning som gäller villkoren för arbetsförhållanden och de tjänstekollektivavtal som bör följas. Informationen behövs för att ge tjänsteleverantörerna uppgifter om vilka arbetsvillkor som gäller i det land där arbetet utförs. Skyldigheten att skyldigheten att utvärdera och rapportera om tillståndssystem är viktig för att underlätta tjänsteverksamheten och underlättar sannolikt exporten av finländskt arbete och kunnande. Utskottet finner det viktigt att inrättandet av kontaktpunkter och skyldigheten att utvärdera tillståndssystem kvarstår i direktivet.

Principen om ursprungsland ingår inte längre i direktivet och Europaparlamentets ändringar i fråga om regleringen av arbetslivet har beaktats. De flesta av de problem som sammanhänger med rätten att övervaka anställningsvillkoren i det land där arbetet utförs och rätten att reglera och övervaka privat arbetsförmedling och uthyrd arbetskraft ingår inte längre i direktivförslaget. Förslagets tillämpningsområde omfattar inte arbetsrättslig lagstiftning och regleringens förhållande till övrig gemenskapslagstiftning har precisrats. Det är också viktigt att förslaget inte påverkar lagvalet inom internationell privaträtt, till exempel i fråga om arbetsavtal.

I syfte att förbättra övervakningen av anställningsvillkoren för arbetstagare från utlandet ändrade Finland i början av 2006 lagen om utstationerade arbetstagare så att arbetsgivare som inte har ett driftsställe i Finland ska ha en företrädare här. Avsikten är att en utländsk arbetsgivare ska ha en företrädare som arbetstagarna kan vända sig till bland annat då det uppstår problem i fråga om anställningsvillkoren. På det här sättet kan man vinnlägga sig om att anställningsvillkor som motsvarar finländska kollektivavtal alltid tillämpas på arbete som utförs i Finland.

Enligt kommissionens ursprungliga direktivförslag kunde inte företrädare utse, medan det reviderade förslaget ser ut att tillåta det. Förslaget är emellertid oklart på denna punkt. Enligt

punkt 31 i ingressen till artikel 14 som gäller otillåtna krav i anknytning till etableringsfriheten (permanent etablering) kan det endast "i vissa fall" vara motiverat att kräva att ett ombud är närvarande. Begränsningen verkar uttryckligen gälla artikeln om permanent etablering.

Utskottet omfattar regeringens ståndpunkt att formuleringen om att utse en representant i ingressen till artikel 14, som gäller etablering av tjänsteleverantör, bör förtydligas. Bestämmelsen bör preciseras så att den inte gäller tjänster som tillhandahålls tillfälligt. Utskottet ser det som nödvändigt att man i den fortsatta behandlingen av direktivet säkerställer att tjänstedirektivet inte gör det omöjligt att utse en företrädare på det sätt som avses i lagen om utstationerade arbetstagare (1198/2005) som trädde i kraft 1.1.2006.

I sitt utlåtande om Europeiska unionens konstitutionella fördrag (AjUU 5/2006 rd) fäste utskottet regeringens uppmärksamhet vid EU-lagstiftningen i förhållande till stridsåtgärder och ansåg att det är viktigt att EU-lagstiftningen inte äventyrar de rättigheter som berör stridsåtgärder, inklusive stöd- och sympatistrejker eller s.k. politiska strejker, som gäller i Finland. Med hänvisning till utlåtandet påpekar utskottet att hänvisningen till rättigheter till stridsåtgärder i enlighet med stadgan om de grundläggande rättigheterna också kan vara problematisk. Utskottet betonar att man i den fortsatta behandlingen av direktivförslaget bör se till att lagstiftningen inte påverkar de stridsåtgärder som är tillåtna i en medlemsstats lagstiftning.

Utskottet har behandlat direktivförslagets inverkan på arbetsförmedlingen i sitt utlåtande (AjUU 5/2004 rd) och finner det viktigt att man vid beredningen av rättsakter i EU ser till att bestämmelserna inte står i strid med de ILO-konventioner som binder medlemsländerna. Regeringen konstaterar att direktivförslaget förefaller att i det land där arbetet utförs tillåta sådan reglering och övervakning som ILO:s konventioner nr 179 och 181 om privat arbetsförmedling. Utskottet finner det viktigt att regeringen vid den fortsatta beredningen av direktivet ser till att be-

stämmelserna inte står i strid med de ILO-konventioner som binder Finland.

Utskottet understryker att det är motiverat att man i den fortsatta behandlingen av direktivförslaget eftersträvar så entydiga formuleringar som möjligt i syfte att förebygga att lagstiftningsmakten överförs till domstolarna på grund av tolkningssvårigheter.

Samtidigt som kommissionen avgav sitt nya direktivförslag lämnade den ett meddelande om vägledning för utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster. Utifrån erhållna uppgifter konstaterar utskottet att

meddelandet innehåller frågor som utskottet i sina utlåtanden om direktivet har ansett vara problematiska. Utskottet framhåller att det på basis av statsrådets skrivelse bör ges tillfälle att bekanta sig med kommissionens synpunkter i meddelandet.

Utlåtande

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet anför

*att utskottet omfattar regeringens
ståndpunkt med preciseringarna ovan.*

Helsingfors den 19 maj 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jukka Gustafsson /sd
vordf. Anne Holmlund /saml
medl. Tarja Cronberg /gröna
Susanna Haapoja /cent
Roger Jansson /sv
Esa Lahtela /sd
Markus Mustajärvi /vänst

Jukka Roos /sd
Tero Rönkä /sd
Arto Satonen /saml
Kimmo Tiilikainen /cent
Pekka Vilkuna /cent
Jaana Ylä-Mononen /cent
ers. Matti Kauppila /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Ritva Bäckström.